

จรรยาบรรณอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระเชษฐาธิราช
(นามเดิม ช้อย โสภิต)

หลวงสุวรรณโรจกสิกร
(นามเดิม หงษ์ เสนานนท์)

หลวงทักษ์กสิกร
(นามเดิม อินทร์ นนทรภักย์)

จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แนวปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นให้อาจารย์เป็นผู้มีจิตวิญญาณในการแสวงหาความรู้ สร้างสรรค์ จรรโลง ถ่ายทอด เทคโนโลยี และประยุกต์วิชาการตลอดจนการบ่มเพาะบัณฑิตให้เป็นบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของประเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีปณิธานในการสร้างสมและส่งเสริมเชิดชูคุณธรรมของอาจารย์ และถือเป็นหน้าที่สำคัญที่อาจารย์ทุกคนจะต้องปฏิบัติงานอย่างมีจรรยาบรรณ จึงเห็นสมควรประกาศจรรยาบรรณของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
ข้อ 1 อาจารย์พึงดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี แก่ศิษย์ บุคคลทั่วไปและสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ขัดต่อจริยธรรมของสังคมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. ส่งเสริมและผดุงเกียรติแห่งความเป็นอาจารย์ที่มีคุณธรรม จริยธรรม 3. ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่อาจารย์ 4. มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ศิษย์และมหาวิทยาลัย 5. ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยึดถือของคนทั่วไปในทางที่เหมาะสม
ข้อ 2 อาจารย์พึงสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรมอย่างเต็มความสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีเมตตาและเป็นธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความมุ่งมั่นในการสอนให้ศิษย์มีความรู้ คุณธรรม และปัญญาด้วยความเสมอภาคและมีความยุติธรรมต่อศิษย์ 2. มีความรับผิดชอบ รักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์โดยเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ 3. เป็นกัลยาณมิตร เป็นที่พึ่งพาและเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ รวมทั้งรักษาความลับของศิษย์ 4. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาความก้าวหน้าของศิษย์ในทางสร้างสรรค์ ตามศักยภาพ

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
<p>ข้อ 3 อาจารย์พึงปฏิบัติตนและหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติด้วยความเสียสละอดทน ซื่อสัตย์สุจริต</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีความยุติธรรม ไม่มีอคติต่อผู้อื่น 2. รับผิดชอบในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรอย่างเต็มความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและทันตามเวลาที่กำหนด 3. ไม่ลอกเลียนแบบและไม่แสวงหาผลประโยชน์จากผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน 4. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ อันเป็นอาณานิคมจังกาศศิษย์และไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อศิษย์ 5. ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์แก่ตนเองโดยมิชอบ 6. รับผิดชอบต่อหน้าที่ประสานความร่วมมือกับผู้อยู่ในศาสตร์อื่นเพื่อช่วยพัฒนาสังคม 7. รับผิดชอบต่อสังคมด้านสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม 8. เป็นผู้มั่งคั่งสำนึกในการทำงานเพื่อส่วนรวมทั้งในระดับภาควิชา ระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัยและระดับชาติ
<p>ข้อ 4 อาจารย์พึงหมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งมั่นในการพัฒนาศาสตร์ในสาขาของตนอย่างสม่ำเสมอ 2. แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่เสมอ 3. สนใจ ติดตามความรู้ใหม่ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต 4. เข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในหมู่นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
<p>ข้อ 5 อาจารย์พึงปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางวิชาการบนพื้นฐานของความถูกต้องเป็นธรรม ไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติงานด้วยความมีอิสระทางวิชาการบนพื้นฐานความถูกต้องและเป็นธรรมโดยไม่ขัดต่อระเบียบและปราศจากอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด 2. รับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
<p>ข้อ 6 อาจารย์พึงเป็นนักวิจัยที่มีจริยธรรมและพัฒนางานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อศาสตร์และสังคมโดยส่วนรวม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อสัตย์มีคุณธรรมในทางวิชาการและวิชาชีพ 2. ตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด 3. มีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาที่ทำการวิจัยสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต 4. มีความรับผิดชอบต่อและคำนึงถึงศักดิ์ศรีและ/หรือสิทธิของสิ่งที่ศึกษาวิจัย 5. ต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติ 6. นำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาศิษย์ หน่วยงานและสังคม
<p>ข้อ 7 อาจารย์พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานเยี่ยงกัลยาณมิตร สามัคคี ส่งเสริมและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานทุกระดับ 2. ให้เกียรติ ให้ความนับถือและยกย่องผู้ร่วมงานทุกระดับ ทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการ 3. ให้คำปรึกษา แนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ร่วมงานทุกระดับ 4. ช่วยเหลือ เกื้อกูล ผู้ร่วมงานทุกระดับในทางที่เหมาะสม 5. รักษาและเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ร่วมวิชาชีพ 6. ส่งเสริมและสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานทุกระดับ

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
ข้อ 8 อาจารย์พึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักษาชื่อเสียงและประโยชน์ของมหาวิทยาลัย 2. ไม่พึงใช้ชื่อและทรัพยากรของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อหมู่คณะโดยมิชอบ 3. มีส่วนร่วมและเสียสละเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย
ข้อ 9 อาจารย์พึงให้บริการวิชาการด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชี้นำ มีส่วนร่วมและประสานความร่วมมือกับศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาสังคม 2. บริการวิชาการแก่สังคมอย่างมีคุณภาพตามหลักวิชาการ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อและไม่ส่งผลกระทบต่อภารกิจหลัก 3. ประยุกต์และบูรณาการงานวิชาการที่สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์เพื่อบริการสังคม 4. มีจิตสำนึกอุทิศกำลังกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถในการบริการวิชาการด้วยอัธยาศัยไมตรี ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ด้วยความเป็นธรรม จริ่งใจไม่สร้างเงื่อนไขเพื่อการต่อรอง ไม่เห็นแก่อามิสสินจ้าง 5. ต้องจัดสัดส่วนของผลงานการบริการวิชาการแก่ผู้ร่วมงานอย่างยุติธรรม
ข้อ 10 อาจารย์พึงปฏิบัติ อนุรักษ์ ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาภูมิปัญญาไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ดำเนินกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและ/หรือการพัฒนาภูมิปัญญาไทย 2. อนุรักษ์ ส่งเสริม สนับสนุนและ/หรือเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดั่งามให้แก่ศิษย์ผู้ร่วมงาน ชุมชนและสังคมทั่วไป 3. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและ/หรือศิลปวัฒนธรรมไทยที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตและการเรียนการสอน

ประกาศ คำสั่ง กาดพนวก

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศ ก.พ.อ. ฉบับลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย

ก.พ.อ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงกำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จรรยาบรรณที่กำหนดจะต้องครอบคลุมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภทตำแหน่ง โดยต้องคำนึงถึงลักษณะงาน ลักษณะวิชาชีพและลักษณะวิชาการด้วย

ข้อ ๒ จรรยาบรรณที่กำหนดต้องยึดมั่นในหลักการต่อไปนี้

- (๑) ยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (๖) ไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อนักศึกษา

ข้อ ๓ จรรยาบรรณที่กำหนดต้องครอบคลุม

- (๑) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- (๒) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- (๓) จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน
- (๔) จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน
- (๕) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา
- (๖) จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
- (๗) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน
- (๘) จรรยาบรรณต่อนิสิตนักศึกษาและผู้รับบริการ
- (๙) จรรยาบรรณต่อประชาชน
- (๑๐) จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ ๔ การกระทำผิดจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนในสถาบัน
อุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดังต่อไปนี้อย่างน้อยให้ถือว่า
เป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

(๑) การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของ
ตนโดยมิชอบ

(๒) การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศ
กับนักศึกษาซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

(๓) การเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์
อื่นใดจากนักศึกษาหรือผู้รับบริการ เพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด

(๔) การเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการ
ปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจ ทั้งนี้ โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสีย
หายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ

(๕) การสอน หรืออบรมนักศึกษาเพื่อให้กระทำการที่รู้ข้อ
ว่าผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

(๖) การกระทำความผิดอื่นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษา
กำหนดตามสภาพและความร้ายแรงของการกระทำ

ข้อ ๕ ให้มีองค์กรและกระบวนการดำเนินการทางจรรยาบรรณ
ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานดังต่อไปนี้

(๑) องค์กรพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำความผิด
จรรยาบรรณ จะต้องเป็นคณะบุคคลที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง

(๒) การริเริ่มดำเนินการทางจรรยาบรรณอาจจะกระทำ
ได้โดยผู้กล่าวหา หรือผู้บังคับบัญชาขอให้ดำเนินการ หรือคณะกรรมการ
จรรยาบรรณเห็นสมควรสอบสวน

(๓) การสอบสวนแลพิจารณาต้องยึดหลักการให้ผู้ถูก
กล่าวหาทราบข้อกล่าวหา การรับฟังการแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาอย่าง
เพียงพอ การเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านผู้สอบสวนหรือกรรมการได้การคุ้มครอง
ผู้กล่าวหาหรือพยานที่เป็นนักศึกษา

ข้อ ๖ การกระทำผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัยหรือผิดวินัย
อย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ถ้าไม่เป็นความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ
ดังนี้

- (๑) ดักเตือน หรือ
- (๒) สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือ
- (๓) ทำทัณฑ์บน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้บันทึกไว้ในทะเบียน

ประวัติบุคคลด้วย

ข้อ ๗ จรรยาบรรณที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณในเรื่องใดไม่เป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๘ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีมาตรการส่งเสริมจรรยาบรรณแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือหน่วยงานอื่นมีหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว

ข้อ ๙ ในการกำหนดจรรยาบรรณให้สภาสถาบันอุดมศึกษารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑
สมชาย วงศ์สวัสดิ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.พ.อ.